

BESLUIT WATERWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum : 13 december 2016
Onderwerp : Waterwet – gemeente Zaltbommel
Activiteit : Grondwateronttrekking t.b.v. sanering aan het Van Voordenpark 15, 5301KP
te Zaltbommel
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning

Aanvrager : Sached Europe B.V.
Zaaknummer : 2016-003857

1. AANVRAAG

Op 29 februari 2016 hebben wij een aanvraag ontvangen van Sachem Europe B.V., ingediend op 18 februari 2013 bij het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland, voor een vergunning op grond van artikel 6.4 van de Waterwet.

Gevraagd wordt vergunning te verlenen voor het onttrekken van grondwater voor maximaal 1.800.000 m³ per jaar en 450.000 m³ per kwartaal voor de periode 1 juli 2013 tot 1 juli 2023. Het grondwater zal worden onttrokken ten behoeve van het verder saneren van de bestaande restverontreiniging aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel, kadastraal bekend als gemeente Zaltbommel, sectie K, perceelnummers 659, 660, 983. Een groot deel van het grondwater wordt na de onttrekking aan de bodem tevens als industriële toepassing in het bedrijfsproces gebruikt als koelwater.

Daarnaast wordt gevraagd vanaf 1 juli 2023 vergunning te verlenen voor het onttrekken van grondwater met behulp van dezelfde onttrekkingsinstallatie voor maximaal 30.000 m³ per jaar voor het toepassen van grondwater, als industriële toepassing koelwater, voor de pilotplant 'Het Technicum'.

De aanvraag bestaat uit:

- Aanvraag watervergunning Sachem Europe B.V., d.d. 18 februari 2013 en 'Effectenstudie grondwatersanering Europe B.V.', d.d. 7 februari 2013;
- Bijlage 9 bij Effectenstudie grondwatersanering Europe B.V., 'Beoordeling natuurlijke afbraak benzeen op de locatie van Sachem Europe B.V. te Zaltbommel, Conceptrapport', d.d. 6 december 2012.

In deze beslissing op de aanvraag zijn in ieder geval de volgende documenten betrokken:

- Besluit instemming saneringsplan van Gedeputeerde Staten van Gelderland, d.d. 23 juni 2005, zaaknummer MW2005.3012;
- Besluit instemming grondwateronttrekking t.b.v. grondwatersanering van Gedeputeerde Staten van Gelderland, d.d. 17 augustus 2005, zaaknummer 2005-000901;
- Memo Royal HaskoningDHV, 'Koelwateronttrekking en 2e fase sanering', d.d. 7 augustus 2012;
- 'Besluit' Waterschap Rivierenland inzake verlenen watervergunning voor het voortzetten van grondwateronttrekking ten behoeve van een grondwatersanering ter plaatse van Sachem Europe B.V. aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel, kenmerk Waterschap Rivierenland 201302830/222728, d.d. 18 april 2013;
- Brief van de provincie Gelderland d.d. 29 augustus 2013, 'Bodemsanering Sachem', zaaknr. 2013-012459, doc. nr. 01702715;
- Bezwaarschrift van Vos & vennoten namens de Stichting Veiliger Zaltbommel, kenmerk 20130574, d.d. 14 juni 2013;
- Toelichting besluit verlenen watervergunning voor een tijdelijke grondwateronttrekking ten behoeve van een grondwatersanering bij Sachem Europe B.V. te Zaltbommel, kenmerk Waterschap 201309476, d.d. 1 augustus 2013;
- Evaluatieverslag periode 1, Sachem Europe B.V., projectnummer 9R2785 van Royal HaskoningDHV, d.d. 5 augustus 2013;
- Bezwaar Stichting Veiliger Zaltbommel watervergunning Sachem Europe B.V., dossiernr. 20130574 JE/je, d.d. 16 september 2013;
- Besluit instemming wijziging saneringsplan van Gedeputeerde Staten van Gelderland, d.d. 18 februari 2014, zaaknummer 2013-012459;

- Beslissing op bezwaarschrift inzake een aan Sachem Europe te Zaltbommel verleende watervergunning, kenmerk Waterschap Rivierenland 201309476/263561, d.d. 18 februari 2014, inclusief het advies en verslag van de commissie Awb en het verslag van de hoorzitting d.d. 26 september 2013;
- Advies inzake saneringstechniek van KWA Bedrijfsadviseurs, d.d. 4 juni 2014;
- Advies inzake grondwateronttrekking van KWA Bedrijfsadviseurs, d.d. 21 juli 2015;
- Uitspraak Rechtbank AWB 14/2325, d.d. 7 april 2015;
- Uitspraak Raad van State 201504018/1/A4, d.d. 3 februari 2016.

2 GRONDSLAG VERGUNNINGPLICHT

Op grond van artikel 6.4, eerste lid van de Waterwet is het verboden zonder daartoe strekkende vergunning van Gedeputeerde Staten grondwater te onttrekken of water te infiltreren ten behoeve van industriële toepassingen, indien de te onttrekken hoeveelheid water meer dan 150.000 m³ per jaar bedraagt.

Op grond van artikel 6.17, eerste lid, wordt indien een aanvraag betrekking heeft op een handeling of samenstel van handelingen ten aanzien waarvan meer dan één bestuursorgaan bevoegd is, de aanvraag in behandeling genomen en wordt daarop beslist door het bestuursorgaan van het hoogste gezag. Op een aanvraag als bedoeld in het eerste lid wordt, op grond van het derde lid, niet eerder beslist dan nadat de mede betrokken bestuursorganen in de gelegenheid zijn gesteld advies te geven omtrent de aanvraag of het ontwerp van de op de aanvraag te nemen beschikking.

3 VERGUNDE SITUATIE

Voor deze locatie is op basis van de Grondwaterwet op 17 augustus 2005 door de provincie Gelderland een vergunning verleend aan Sachem Europe B.V. voor het onttrekken van 489.000 m³ grondwater per kwartaal en 1.854.000 m³ grondwater per jaar ten behoeve van een grondwatersanering voor een periode van zes jaar. Een groot deel van het grondwater wordt na de onttrekking aan de bodem tevens als industriële toepassing in het bedrijfsproces gebruikt als koelwater. De te onttrekken hoeveelheid grondwater die mede wordt ingezet voor koeling in het bedrijfsproces bedraagt jaarlijks meer dan 150.000 m³.

Aan de vergunning van 17 augustus 2005 is een geldigheidsduur verbonden waarbij de vergunning zes jaar na aanvang van de sanering eindigt, of zoveel langer dan nodig is om te voldoen aan het saneringsdoel voor het grondwater in het eerste watervoerend pakket, zoals verwoord in het besluit Wet Bodembescherming. Bij besluit van 23 juni 2005 (MW2005.3012) en de wijziging daarop van 18 februari 2014 (GE029700109) hebben wij ingestemd met een functiegerichte en kosteneffectieve sanering. Dit betekent dat na sanering de locatie weer gebruikt kan worden voor de functie bebouwing en verharding. Omdat deze fase van grondwatersanering in juli 2013 is beëindigd, is de vergunning van 17 augustus 2005 komen te vervallen.

Bij besluit van 18 april 2013 heeft het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland aan Sachem Europe B.V. een vergunning verleend voor het voortzetten van de grondwateronttrekking ten behoeve van een grondwatersanering. Bij brief van 29 augustus 2013

(zaaknummers 2013-012459) hebben wij positief gereageerd met betrekking tot de voorgestelde wijziging van het saneringsplan waarbij de grondwateronttrekking t.b.v. sanering wordt gecontinueerd. Tegen het besluit van het waterschap heeft de Stichting Veiliger Zaltbommel bezwaar gemaakt. Dit bezwaarschrift is door het waterschap deel gegrond en deels ongegrond verklaard. Het besluit is in zoverre herroepen dat de onttrekking van grondwater ten behoeve van de grondwatersanering, inclusief de onttrekking bij het Technicum, dient te worden beëindigd nadat is vastgesteld dat de grondwatersanering is voltooid en conform het besluit in ieder geval binnen tien jaar.

De Stichting Veiliger Zaltbommel heeft tegen de beslissing op het bezwaarschrift beroep aangetekend bij de Rechtbank Gelderland. Aangevoerd werd onder meer dat het Waterschap Rivierenland niet het bevoegde gezag was om op de aanvraag te beslissen, nu de te onttrekken hoeveelheid grondwater ook werd ingezet voor koeldoeleinden in het industriële proces. De rechtbank geeft in haar beslissing van 7 april 2015 aan dat het bestreden besluit bevoegd is genomen en dat het waterschap terecht de toetsing, voor zover de onttrekking ziet op industriële doeleinden, buiten beschouwing heeft gelaten. Tevens oordeelde de rechtbank dat het waterschap voldoende heeft onderbouwd dat verschillende mogelijkheden voor de wijze van sanering op een zorgvuldige wijze tegen elkaar zijn afgewogen en dat het waterschap een weloverwogen keuze heeft gemaakt. Tegen de uitspraak van de rechtbank heeft de Stichting Veiliger Zaltbommel hoger beroep ingesteld.

Bij uitspraak van 3 februari 2016 heeft de Raad van State het besluit van 18 april 2013 van het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland aan Sachem Europe B.V. herroepen. De Raad van State heeft bepaald dat Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegde gezag is om op de aanvraag te beslissen, omdat de onttrekking ziet op zowel sanering als op het gebruik van grondwater voor koeldoeleinden in het industriële proces. De raad heeft het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland opgedragen de aanvraag van Sachem Europe B.V. door te zenden naar Gedeputeerde Staten van Gelderland. De bij het Waterschap Rivierenland ingediende aanvraag van d.d. 18 april 2013 hebben wij van het Waterschap Rivierenland ontvangen op 29 februari 2016.

4 PROCEDURE

Op grond van het bepaalde in artikel 6.16 van de Waterwet is het gestelde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing op de voorbereiding van een beschikking tot verlening, wijziging of intrekking van een vergunning op grond van de Waterwet.

5 BESCHRIJVING VAN DE ACTIVITEIT

Sachem Europe B.V. te Zaltbommel heeft op d.d. 18 februari 2013 een aanvraag ingediend bij Waterschap Rivierenland voor het voortzetten van een grondwateronttrekking ten behoeve van een grondwatersanering ter plaatse van de bedrijfslocatie van Sachem Europe B.V. aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel.

Verzocht wordt de grondwateronttrekking in stand te houden ter ondersteuning van de lopende grondwatersanering. Initieel wordt de onttrekking gecontinueerd met een debiet van 1.800.000 m³ per jaar, waarbij deze wordt afgebouwd naar een debiet van 1.000.000 m³ per jaar in 2018. In de periode 2018 tot 2023 zal het debiet gelijk blijven met 1.000.000 m³ per jaar.

Na deze periode van 10 jaar, 1 juli 2023, wil Sachem Europe B.V. de grondwateronttrekking voor onbepaalde tijd continueren met een debiet van 30.000 m³ per jaar voor de koelwatervoorziening van het Technicum.

6 TOETSINGSKADER

Waterwet

In artikel 2.1 omschrijft de Waterwet het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In dit artikel zijn de algemene doelstellingen aangegeven die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het waterbeheer:

- a. voorkoming en waar nodig beperkingen van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Een vergunning kan worden verleend indien de doelstellingen van het waterbeheer, zoals vermeld in artikel 2.1 van de Waterwet, zich niet tegen vergunningverlening verzetten en door het verbinden van voorschriften of beperkingen de belangen van het waterbeheer voldoende worden beschermd.

Provinciaal beleid

Een ieder die een vergunning aanvraagt om grondwater te mogen onttrekken of water te infiltreren, moet een onderzoeksrapport overleggen met een goede onderbouwing van de aanvraag en een beschrijving van de gevolgen die de onttrekking of infiltratie zal hebben op de omgeving. De provincie heeft een checklist opgesteld en beveelt deze aan bij het opstellen van aanvragen. Bij de beoordeling van een aanvraag let de provincie in ieder geval op de volgende algemene beoordelingspunten:

- de noodzaak van de aangevraagde hoeveelheid: wordt het grondwater zo efficiënt en effectief mogelijk onttrokken en gebruikt;
- de relatie tot de functietoekenning in de Omgevingsvisie Gelderland;
- welke belangen ondervinden voor- of nadeel van de onttrekking/infiltratie en in welke mate? Hierbij wordt in ieder geval gelet op natuur (verdroging/vernatting), landbouw (droogte- of natschade of juist voordeel), bebouwing en infrastructuur (zetting, wateroverlast, schade aan gebouwen en monumentale panden) en bodemkwaliteit (verontreinigingen, schade aan archeologisch waardevolle objecten in de bodem, verandering van de grens tussen zoet en zout grondwater);
- maatregelen die worden getroffen ter bescherming van de betrokken belangen (bijvoorbeeld infiltratie van oppervlaktewater, retourbemaling);
- de relatie tot het oppervlaktewatersysteem;
- het Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR).

Na de beoordeling van de aanvraag beslist de provincie of de grondwateronttrekking mag plaatsvinden en zo ja, onder welke voorschriften. Een onttrekkingsvergunning geeft het recht om grondwater te onttrekken, niet de plicht. Bij het stopzetten van onttrekkingen kan lokaal toename van grondwateroverlast optreden. Dit is met name het geval bij grote onttrekkingen die al lange tijd aanwezig zijn. In de vergunning nemen wij voorschriften op over het tijdig melden van stopzetten of significant verminderen van de onttrekking.

Bij de beoordeling van permanente onttrekkingen voor de industrie zijn de optimaliseringsgebieden van belang. Voor deze gebieden geldt als beleid dat voor uitbreiding van onttrekkingen en nieuwe onttrekkingen moet worden voldaan aan strengere eisen dan in andere gebieden van Gelderland (bijvoorbeeld ook technieken toepassen die een langere terugverdientijd hebben). De onttrekking in onderhavige aanvraag bevindt zich binnen optimaliseringsgebied.

Bij de vergunningen voor industrie wordt nadrukkelijk bekeken of grondwater voor het gevraagde doel niet een te waardevolle grondstof is. Grondwater mag worden ingezet voor hoogwaardige industriële toepassingen. Grondwater mag ook worden gebruikt voor bedrijfsprocessen die alleen met grond- of drinkwater kunnen werken. Inzet van grondwater wordt als laagwaardig beschouwd als er alternatieven bestaan voor het verbruik van grondwater, zoals inzet van regenwater, oppervlaktewater of gedeeltelijk gezuiverd afvalwater. Een vergunning kan worden verleend indien de onttrekking voor een laagwaardige toepassing wordt gecombineerd met een sanering of het voorkomen van wateroverlast. Daarbij moet wel ook de sanering op grond van de Wet bodembescherming zo doelmatig en efficiënt mogelijk zijn.

7 OVERWEGINGEN

- I. Het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland heeft bij besluit van 18 april 2013 geoordeeld te kunnen instemmen met de aanvraag van Sachem B.V. voor een grondwateronttrekking ten behoeve van een grondwatersanering aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel tot uiterlijk 1 juli 2023.

Het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland heeft bij beslissing op bezwaarschrift van 18 februari 2014, het besluit van 18 april 2013 zodanig gewijzigd dat de grondwateronttrekking ten behoeve van een grondwatersanering aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel dient te worden beëindigd nadat is vastgesteld dat de grondwatersanering is voltooid.

Deze aanvraag heeft betrekking op een samenstel van handelingen, te weten grondwateronttrekking voor sanering en voor koeldoeleinden, waarvoor het Waterschap Rivierenland en de Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegde gezag zijn. Op deze aanvraag is artikel 6.17 van de Waterwet van toepassing. Dit betekent dat gedeputeerde staten op deze aanvraag beslissen. Conform lid 3 van dit artikel hebben wij het waterschap in de gelegenheid gesteld om advies te geven omtrent de aanvraag en het ontwerp-besluit van deze vergunning.

Per mailbericht van 3 november 2016 heeft het Waterschap Rivierenland bevestigd dat er geen inhoudelijke beleidswijzigingen hebben plaatsgevonden vanaf het moment waarop de aanvraag is ingediend.

Gelet op het feit dat er geen inhoudelijke beleidswijzigingen zijn geweest bij het waterschap beschouwen wij het besluit van het waterschap van d.d. 18 april 2013, inzake het verlenen van de watervergunning voor het voortzetten van grondwateronttrekking ten behoeve van een grondwatersanering aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel (kenmerk Waterschap Rivierenland: 201302830/222728), als een positief advies om in te kunnen stemmen met de door Sachem Europe B.V. gevraagde vergunning voor een grondwatersanering ten behoeve

van het verder saneren van de bestaande restverontreiniging aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel.

De Raad van State heeft bij uitspraak van d.d. 3 februari 2016 geoordeeld dat Sachem Europe B.V. het grondwater niet alleen inzet ten behoeve van een grondwatersanering, maar dat er tevens sprake is van de toepassing van grondwater als koelwater in een bedrijfsproces en dat dit een industriële toepassing is. Zodoende is voor de gevraagde grondwateronttrekking vergunning van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland nodig.

Bij de vergunningverlening weegt de provincie of grondwater voor het gevraagde doel niet een te waardevolle grondstof is. Grondwater mag worden ingezet voor hoogwaardige industriële toepassing. Grondwater mag ook worden gebruikt voor bedrijfsprocessen die alleen met grond- of drinkwater kunnen werken, bijvoorbeeld bij suppletie in koelsystemen en ketelvoedingswater.

Bij brief van d.d. 29 augustus 2013, zaaknummer 2013-012459, hebben wij, als bevoegd gezag Wet bodembescherming, aan Waterschap Rivierenland medegedeeld dat er op basis van de gevoerde overleggen en de op dat moment bij ons beschikbare gegevens de voorgestelde saneringswijze doelmatig is.

Wij kunnen daarom instemmen met de inzet van het bij de grondwatersanering onttrokken grondwater als laagwaardige industriële toepassing, daar deze wordt gecombineerd met een doelmatige sanering op grond van de Wet bodembescherming, tot uiterlijk 1 juli 2023, of zoveel eerder als de grondwatersanering is voltooid.

- II. Het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap Rivierenland heeft bij beslissing op bezwaarschrift van 18 februari 2014, in navolging van het besluit van 18 april 2013, geoordeeld niet in te kunnen instemmen met de aanvraag van Sachem Europe B.V. voor een grondwateronttrekking met als industriële toepassing koelwater ten behoeve van de pilotplant 'Het Technicum' vanaf 1 juli 2023, aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel. Dit besluit is vernietigd door de Raad van State.

Wij beschouwen zodoende ook de beslissing op bezwaarschrift van 18 februari 2014, in navolging van het besluit van 18 april 2013, inzake het niet verlenen van een watervergunning voor het gebruik van grondwater als koelwater voor de pilotplant 'Het Technicum', vanaf 1 juli 2023, aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel (kenmerk Waterschap Rivierenland: 201309476/263561), als een negatief advies. Wij kunnen zodoende niet instemmen met de door Sachem Europe B.V. gevraagde vergunning voor het gebruik van grondwater als koelwater voor de pilotplant 'Het Technicum', vanaf 1 juli 2023, aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel. Op dat punt wijken wij af van de aanvraag, rekening houdende met hetgeen is ingebracht tijdens de loop van de procedure dat uiteindelijk tot onderhavig besluit heeft geleid.

8 ZIENSWIJZEN

Ingebrachte zienswijzen

Op 29 augustus 2016 hebben wij een zienswijze ontvangen van Vos & Vennoten Advocaten, namens de Stichting Veiliger Zaltbommel.

In de zienswijze wordt verzocht de stukken die zijn ingediend in de (hoger) beroepsprocedure van 28 april 2014 en 15 juni 2015 als herhaald en ingelast te beschouwen. Verwezen wordt naar de gronden die in deze procedures zijn ingebracht.

1. Uit het Waterplan 2010-2015 maakt de stichting op dat het bestaan van alternatieven aanleiding kan zijn om niet aan een aanvraag om grondwateronttrekking mee te werken. Het door de stichting aangehaalde scenario 1, zijnde het stoppen van de diepe grondwateronttrekking, is een serieus alternatief voor het gebruik van grondwater. Het waterschap heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt waarom dit alternatief geen volwaardig alternatief zou kunnen zijn. Ook is het scenario 2, waarbij de grondwateronttrekking voor koelwater in stand wordt gehouden, onvoldoende onderbouwd.
2. Er zijn naast de saneringstechnieken die het waterschap in het besluit van 18 februari 2014, wat als advies in het ontwerpbesluit watervergunning is ingebracht, ook nog andere geschikte technieken beschikbaar waarbij geen grondwater wordt onttrokken. Uit het besluit van het waterschap blijkt niet dat die technieken door het waterschap zijn onderzocht en afgewogen.
3. Verwezen wordt naar het Grondwaterbeleidsplan 2011-2014 van het Waterschap Rivierenland, verder uitgewerkt in de Keur en in de Beleidsregels Keur Waterschap, waarin is bepaald dat de onttrekking en de gevolgen daarvan beschouwd dienen te worden vanuit het integrale watersysteem. De stichting voert aan dat in het besluit geen, althans geen zichtbare, toetsing heeft plaatsgevonden aan de gevolgen, beschouwd vanuit het integrale watersysteem, inclusief de beleidsdoelen van onder andere de Kaderrichtlijn Water. Tevens voert de stichting aan dat onvoldoende blijkt dat aan de in de beleidsregels opgenomen eisen wordt voldaan. Er blijkt niet uit de vergunning dat er sprake is van een zo doelmatig en duurzaam mogelijke onttrekking. Er is geen sprake van hergebruik van gezuiverd proceswater. Er is geen integrale afweging gemaakt van relevante factoren zoals kosten, milieubelasting, volksgezondheid en natuur. Gelet op het feit dat het ook een grondwateronttrekking betreft voor industriële doeleinden dient naar de mening van de stichting ook op deze aspecten ingegaan te worden.
4. In het Grondwaterbeleidsplan 2011-2014 is bepaald dat het waterschap met name in het vooroverleg actief in zal brengen dat ook naar alternatieven moet worden gekeken om nadelige gevolgen voor het integrale watersysteem te beperken.
5. In de Beleidsregels Keur Waterschap is bepaald ten aanzien van grondwatersaneringen dat deze moet voldoen aan de algemene zorgplicht van de Wet bodembescherming. Er moet een zorgvuldige afweging plaatsvinden van saneringstechnieken waarbij het belang van een minimale onttrekking evenredig moet worden meegenomen. De stichting geeft aan dat het besluit een zorgvuldige afweging van saneringstechnieken mist waarbij het belang van minimale onttrekking wordt meegenomen.
6. De stichting voert aan dat er niet meer grondwater mag worden onttrokken dan noodzakelijk is voor de sanering. Zij stellen dat er een voorschrift opgenomen dient te worden waarin is vastgelegd dat enkel grondwater als koelwater mag worden gebruikt, voor zover dat ten behoeve van de sanering wordt opgepompt.

Aanvullend worden de volgende bezwaren op het ontwerpbesluit ingebracht.

7. Het ontwerpbesluit van 13 juli 2016 betreffende de watervergunning is in strijd met het provinciaal beleid. Verwezen wordt naar de Omgevingsvisie Gelderland waarin is bepaald dat een watervergunning kan worden verleend indien de onttrekking voor een laagwaardige toepassing wordt gecombineerd met een sanering of het voorkomen van wateroverlast. Daarbij moet de sanering op grond van de Wet bodembescherming zo doelmatig en efficiënt mogelijk zijn. In de zienswijze wordt aangegeven dat de bodemsanering noch doelmatig, noch efficiënt is. Als motivering hiervoor wordt het rapport van ir. J.F. de Kreuk van 19 augustus 2016 ingebracht. Ook wordt uit het rapport van de

heer Kreuk afgeleid dat er geen zorgvuldige afweging van saneringstechnieken heeft plaatsgevonden. Er is niet voldoende beoordeeld of de gekozen saneringstechniek doelmatig is. Er heeft onvoldoende afweging plaatsgevonden tussen de twee genoemde scenario's. Tevens wordt aangegeven dat het uit oogpunt van de bescherming van een goed milieu het onwenselijk is om nog langer door te gaan met het oppompen van grondwater.

8. Voor de koeling zijn voldoende alternatieven voorhanden. Verwezen wordt naar de Omgevingsvisie Gelderland waarin is bepaald dat de inzet van grondwater, zoals inzet van regenwater, oppervlaktewater of partieel gezuiverd afvalwater, voor toepassingen zoals enkelvoudige doorstroomkoeling, vullen van vijvers en spoelen van afvalcontainers mogelijk is. De toepassing van glycolkoeling wordt aangehaald als voldoende alternatieve methode voor koeling. Deze manier van koelen dient als best beschikbare techniek te worden beschouwd. Er is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de voornoemde alternatieven geen goed alternatief zouden kunnen zijn.

9. Het ontwerpbesluit van 13 juli 2016 betreffende de watervergunning is in strijd met het beleid van Waterschap Rivierenland. Dit beleid is aan verandering onderhevig. Er is in het ontwerpbesluit onvoldoende ingegaan op het thans geldende beleid en de thans geldende regelgeving van het waterschap. Om deze reden kan het besluit niet gebaseerd worden op adviezen van 2,5 jaar oud en nog ouder. In zoverre is het ontwerpbesluit onzorgvuldig voorbereid en ondeugdelijk gemotiveerd.

10. De stichting geeft aan dat duidelijk gemaakt dient te worden, welke hoeveelheid grondwater daadwerkelijk wordt onttrokken ten behoeve van de sanering en welke hoeveelheid te onttrekken grondwater dient te behoeve van de koeling.

Reactie op de zienswijzen

1. De keuze voor grondwateronttrekking met toepassing van scenario 2 is duidelijk onderbouwd. Dit concludeert ook de Rechtbank Gelderland in de uitspraak van 7 april 2015 (AWB 14/2325). De rechtbank oordeelt dat door het Waterschap Rivierenland in haar besluit van 18 april 2013 voldoende onderbouwd is dat de verschillende scenario's op een zorgvuldige wijze tegen elkaar zijn afgewogen en dat een weloverwogen keuze is gemaakt voor scenario 2. Wij merken op dat het niet gaat om een nieuw aan te vangen grondwatersanering, maar om een voortzetting van de sanering die al in 2005 is aangevangen, waarbij voor aanvang van de eerste saneringsfase reeds onderzoek heeft plaatsgevonden naar de meest geschikte saneringsmethode.

De onderbouwing van de keuze voor uitvoering van scenario 2 is beschreven en onderbouwd in het memo "Koelwateronttrekking en 2° fase sanering" d.d. 7 augustus 2012. De effecten van de grondwateronttrekking behorende bij scenario 2 van de tweede fase van de grondwatersanering zijn in opdracht van de aanvrager door Royal Haskoning DHV onderzocht. De resultaten van dit onderzoek zijn vastgelegd in het rapport "Effectenstudie grondwatersanering Sachem Europe B.V." met bijbehorende bijlagen en vormen de basis en onderbouwing van de keuze voor scenario 2.

Wij merken op dat deze watervergunning gebaseerd is op de Omgevingsvisie Gelderland. Hierin wordt bepaald dat een vergunning kan worden verleend indien de onttrekking voor een laagwaardige toepassing wordt gecombineerd met een sanering of het voorkomen van wateroverlast. Daarbij moet wel ook de sanering op grond van de Wet bodembescherming zo doelmatig en efficiënt mogelijk zijn.

Nu uit voormelde rapporten blijkt dat scenario 2 de beste methode is voor de grondwatersanering en ook de rechtbank heeft geconcludeerd dat de scenario's zorgvuldig tegen elkaar zijn afgewogen, zien wij geen aanleiding ons besluit hierop aan te passen.

2. Zie hiervoor onze reactie onder punt 1.

3. De toetsingscriteria waar deze zienswijze op ziet zijn criteria vastgelegd in het Grondwaterbeleidsplan Waterschap Rivierenland 2011-2014. Deze criteria vinden toepassing bij grondwateronttrekkingen voor koelwater en proceswateronttrekkingen. De vergunning ziet op een

grondwateronttrekking voor sanering, waarbij het onttrokken grondwater mogelijk ingezet kan worden voor koelwaterdoeleinden. Voor wat betreft de sanering heeft het Waterschap Rivierenland de onttrekking getoetst aan criteria voor sanering en niet voor koelwater en proceswateronttrekkingen. Gedeputeerde Staten hebben de onttrekking getoetst aan haar eigen beleid voor industriële doeleinden en toetsen daarbij niet aan beleid van het waterschap. Wij verwijzen hiervoor naar hoofdstuk 6 van dit besluit waarin is aangegeven dat een vergunning kan worden verleend indien de onttrekking voor een laagwaardige toepassing wordt gecombineerd met een sanering. De aanvraag ziet op een dergelijke combinatie zodat deze past binnen ons beleid. Zie ook hoofdstuk 7 Overwegingen onder I.

4. Wij verwijzen hiervoor naar de reactie van het waterschap op het bezwaarschrift gericht tegen het besluit van 18 april 2013, zie daarvoor het verweerschrift van het waterschap van 1 augustus 2013 in de reactie op de bezwaren onder punt 6. Ook is dit aspect reeds behandeld bij de zitting van de rechtbank waar is aangegeven dat de Stichting Veiliger Zaltbommel ten tijde van het te nemen besluit van het waterschap van 18 april 2013 niet bij de besluitvorming betrokken was. In de zienswijze wordt niet duidelijk gemaakt in hoeverre ons besluit hierop aanpassing behoeft. Wij zien geen aanleiding hier nader op in te gaan.

5. Zie hiervoor onze reactie onder punt 1.

6. Wij kunnen ons vinden in de zienswijze dat in de voorschriften duidelijk kenbaar gemaakt dient te worden dat er niet meer grondwater mag worden onttrokken dan noodzakelijk is voor de sanering. Het besluit wordt zodanig aangepast dat enkel grondwater als koelwater mag worden gebruikt, voor zover dat ten behoeve van de sanering wordt opgepompt.

7. Voor wat betreft de zienswijze op de saneringstechnieken verwijzen wij naar onze reactie onder punt 1. Voor zover de zienswijze betrekking heeft op de doelmatigheid en efficiëntie waarvoor verwezen wordt naar het rapport van ir. J.F. de Kreuk van 19 augustus 2016, verwijzen wij naar de reactie hierop van KWA Bedrijfsadviseurs B.V. d.d. 21 juli 2015. In deze notitie wordt duidelijk weergegeven dat het handhaven van de bestaande onttrekking en het geleidelijke afbouwen van de onttrekking een praktische en doelmatige aanpak is: sober en doelmatig. In deze notitie wordt voldoende onderbouwd dat de grondwateronttrekking ten behoeve van de sanering doelmatig en efficiënt is. Wij zien geen aanleiding deze onderbouwing in twijfel te trekken en ons besluit hierop aan te passen.

8. Wij verwijzen hiervoor naar de rapporten zoals vermeld in onze reactie onder punt 1. In de notitie van KWA Bedrijfsadviseurs van 21 juli 2015 is hierop nadrukkelijk ingegaan (zie pagina 2 onder Integrale milieu-afweging). KWA concludeert dat het gebruik van grondwater voor koelwaterdoeleinden juist gunstiger is dan alternatieve middelen en derhalve te prefereren is boven andere methoden. Het enkel aangeven van een alternatieve methode achten wij niet voldoende om ons besluit hierop aan te passen, nu juist uit voornoemde rapporten en notities blijkt dat andere methoden ongunstiger zijn en vragen om nieuwe investeringen.

9. Per mailbericht van 3 november 2016 heeft het Waterschap Rivierenland bevestigd dat er geen inhoudelijke beleidswijzigingen hebben plaatsgevonden vanaf het moment waarop de aanvraag is ingediend.

10. De vergunning ziet op het onttrekken van een hoeveelheid grondwater die noodzakelijk is voor de sanering. Deze hoeveelheid kan vervolgens worden ingezet voor koelwaterdoeleinden in het industriële proces. De hoeveelheid te onttrekken grondwater ten behoeve van de sanering bedraagt maximaal 1.800.000 m³ per jaar tot 1 juli 2018. Vanaf 1 juli 2018 tot 1 juli 2023 bedraagt het maximaal aantal m³ voor het onttrekken van grondwater voor de sanering 1.000.000 m³ per jaar. Deze zelfde hoeveelheid kan worden ingezet voor koelwaterdoeleinden.

9 CONCLUSIE

Met het verzoek van Sachem Europe B.V. om de grondwateronttrekking ten behoeve van de grondwatersanering voort te kunnen zetten kunnen wij instemmen. Met het verzoek van Sachem Europe B.V. om de grondwateronttrekking vanaf 1 juli 2023 te reduceren en in te zetten als koelwater kunnen wij niet instemmen. Gelet op de locatie en diepte van de bronnen wordt met de onderhavige onttrekking aan de eisen in de Omgevingsvisie Gelderland voldaan. De aanvraag voldoet aan de doelstellingen van het waterbeheer, zoals vermeld in artikel 2.1. van de Waterwet, met uitzondering van hetgeen waarmee wij niet kunnen instemmen.

Gelet op het vorenstaande kan de vergunning voor de aangevraagde onttrekking van 1.800.000 m³ per jaar tot 1 juli 2018 en voor de onttrekking van 1.000.000 m³ per jaar vanaf 1 juli 2018 tot 1 juli 2023 ten behoeve van sanering worden verleend, met uitzondering van de aangevraagde hoeveelheid van 30.000 m³ per jaar voor de koelwatervoorziening van het Technicum voor onbepaalde tijd vanaf 2023.

10 OVERIGEN

Wabo

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Hiermee heeft de omgevingsvergunning zijn intrede gedaan. De omgevingsvergunning komt in de plaats van de bouwvergunning, milieuvergunning, kapvergunning, monumentenvergunning en andere gemeentelijke en provinciale toestemmingen. De watervergunning en de omgevingsvergunning zijn niet geïntegreerd. Het kan dus zijn dat naast een vergunning Waterwet een Wabo vergunning nodig is, dit is bijvoorbeeld het geval bij een grondwateronttrekking in combinatie met een indirecte lozing. Op de grondwateronttrekking is de Waterwet van toepassing en op de indirecte lozing de Wabo.

Wet bodembescherming

Op basis van artikel 28, lid 3 van de Wet bodembescherming (Wbb) moeten onttrekkingen waarbij een bodemverontreiniging wordt verminderd of verplaatst worden gemeld bij het bevoegd gezag (ons college of indien van toepassing de gemeente). Daarbij moeten gegevens van de onttrekking (debiet, tijdstip, tijdsduur en bestemming water) zijn aangegeven en op welke wijze ongewenste beïnvloeding van de verontreiniging wordt voorkomen. Er mag geen grondwater worden onttrokken zonder een door het bevoegd gezag Wbb geaccepteerde melding. Voor meer informatie zie de site van de provincie Gelderland of de betreffende gemeente.

Natuurbeschermingswet 1998

Op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn wij met ingang van 1 oktober 2005 bevoegd gezag voor de toetsing van plannen (van gemeenten en waterschappen), projecten en andere handelingen die een negatief effect kunnen hebben op de natuurlijke kenmerken van te beschermen (Natura 2000) gebieden. Deze kenmerken worden beschreven in de instandhoudingsdoelstellingen die voor het betreffende te beschermen gebied zijn opgesteld. Op grond van artikel 19d zijn projecten of andere handelingen die de natuurlijke kenmerken kunnen aantasten verboden zonder vergunning. Voor nieuwe projecten of andere handelingen, die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied maakt de initiatiefnemer een passende beoordeling. Een vergunning kan slechts worden verleend als wij ons ervan hebben verzekerd dat de natuurlijke kenmerken niet zullen worden aangetast. In afwijking

hiervan kan slechts vergunning worden verleend bij het ontbreken van alternatieve oplossingen en in geval van dwingende redenen van groot openbaar belang.

Ook voor deze regelgeving geldt een afzonderlijk afwegingskader waarvoor een afzonderlijk besluit moet worden genomen.

Schade

Op grond van de Waterwet, Hoofdstuk 7 'Financiële bepalingen', Paragraaf 3 'Schadevergoeding', art. 7.18 is de vergunninghouder aansprakelijk voor schade aan onroerende zaken ten gevolge van onttrekkingen en infiltraties. Bepaling van de hoogte van de schadevergoeding vindt bij voorkeur plaats in onderling overleg tussen vergunninghouder en degene die schade heeft geleden. In gevallen waarbij partijen niet tot overeenstemming kunnen komen kan een onafhankelijk advies worden gevraagd. Hiertoe dient een schriftelijk verzoek te worden ingediend bij Gedeputeerde Staten.

Geldigheidsduur

De vergunning wordt verleend tot uiterlijk 1 juli 2023, of zoveel eerder als de grondwatersanering is voltooid.

Conform artikel 6.22 lid 2 van de Waterwet kunnen wij een vergunning geheel of gedeeltelijk intrekken, indien de vergunning gedurende drie achtereenvolgende jaren niet is gebruikt.

BESLUITEN WIJ

Overwegende het hiervoor vermelde en gelet op de desbetreffende bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht, de Waterwet en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten en regelingen. Aan Sachem Europe B.V. te Zaltbommel, ingevolge artikel 6.4 van de Waterwet overeenkomstig de aanvraag van 18 februari 2013, door ons ontvangen op 29 februari 2016, en de daarbij horende bescheiden:

- I. Vergunning te verlenen voor het onttrekken van grondwater voor maximaal 1.800.000 m³ per jaar, waarbij in enig kwartaal niet meer onttrokken mag worden dan 450.000 m³. Vanaf 1 juli 2018 tot 1 juli 2023 wordt vergunning verleend voor het onttrekken van grondwater voor maximaal 1.000.000 m³ per jaar.
Het grondwater zal worden onttrokken ten behoeve van het saneren van de bestaande restverontreiniging aan het Van Voordenpark 15 te Zaltbommel. Het grondwater kan na de onttrekking aan de bodem mede worden ingezet voor industriële toepassing in het bedrijfsproces als koelwater. De vergunning wordt verleend tot 1 juli 2023 of zoveel korter dan nodig is om het saneringsdoel te bereiken. De onttrekking van grondwater ten behoeve van zowel de grondwatersanering als voor de koeltoeleinden dient in ieder geval te worden beëindigd nadat is vastgesteld dat de grondwatersanering is voltooid.
- II. In afwijking van de aanvraag geen vergunning te verlenen, voor het onttrekken van grondwater met behulp van dezelfde onttrekkingsinstallatie voor maximaal 30.000 m³ per jaar voor het toepassen van grondwater, als industriële toepassing koelwater, voor de pilotplant 'Het Technicum' voor onbepaalde tijd vanaf 1 juli 2023.

III. Aan deze vergunning de navolgende voorschriften te verbinden.

Voorschriften horende bij de vergunning nr. 2016-003857

1 Algemene voorwaarden

- 1.1 Als de uitvoering van de werken waarvoor deze vergunning is verleend niet uiterlijk drie jaar na dagtekening van deze watervergunning is gestart, kunnen wij deze vergunning geheel of gedeeltelijk intrekken.
- 1.2 De vergunninghouder moet ervoor zorgen dat degene die de werkzaamheden uitvoert, op de hoogte is van de voorschriften in deze vergunning.
- 1.3 De vergunninghouder is verplicht de redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen om schade aan eigendommen van het waterschap en/of derden, als gevolg van het gebruik van deze vergunning, te voorkomen.
- 1.4 De vergunninghouder moet de werkzaamheden zonder onderbreking uitvoeren. Daarbij moeten alle aanwijzingen door de toezichthouder onmiddellijk worden opgevolgd.

2 Voorschriften voor het onttrekken van grondwater

Uitvoering

- 2.1 De vergunning is geldig tot uiterlijk 1 juli 2023 voor wat betreft de onttrekking ten behoeve van de grondwatersanering. De onttrokken hoeveelheid grondwater kan mede worden ingezet voor industriële toepassing in het bedrijfsproces als koelwater. Er mag niet meer grondwater worden onttrokken dan noodzakelijk is voor de sanering.
- 2.2 De voorzieningen moeten steeds doelmatig functioneren, in goede staat van werking verkeren en worden gehouden en met zorg worden bediend en moeten steeds toegankelijk zijn voor inspectie. Aanwijzingen hieromtrent door of vanwege ons moeten worden opgevolgd.
- 2.3 Uiterlijk 3 maanden na beëindiging van de sanering waarvoor deze vergunning geldt, worden de onttrekkingsbronnen en peilbuizen ten behoeve van de monitoring voor zover deze niet worden gebruikt ten behoeve van calamiteiten of om het effect na stopzetting van de onttrekking te monitoren, in overleg met ons gedicht of buiten gebruik genomen. De afdichting van doorboorde weerstand biedende lagen wordt door middel van zwelklei zodanig uitgevoerd dat ten minste de oorspronkelijke laagweerstand wordt hersteld. Het tijdstip en de wijze van afdichten wordt tenminste 5 dagen van tevoren aan ons gemeld.

Meting, registratie na rapportage

- 2.4 Het grondwater dat wordt onttrokken, moet worden gemeten met een watermeter, die overeenkomstig de door de leveranciers verstrekte voorschriften is ingebouwd.
- 2.5 Indien een watermeter defect raakt, moet deze binnen 24 uur onmiddellijk worden vervangen.

- 2.6 Eenmaal per 6 maanden, gedurende de grondwatersaneringen en twee jaar na de beëindiging daarvan worden de volgende metingen uitgevoerd:
- Grondwaterstand ten behoeve van het bepalen van de grondwaterstand in de deklaag op minimaal 4 representatieve locaties, gemeten ten opzichte van maaiveld en NAP;
 - Stijghoogte ten behoeve van het bepalen van de stijghoogte in het eerste watervoerend pakket op minimaal representatieve plaatsen, gemeten ten opzichte van maaiveld en NAP;
 - Met de metingen dient de verhanglijn van de onttrekking in de deklaag en het watervoerend pakket zichtbaar gemaakt te worden. Ten behoeve van het bepalen van de verhanglijn is de afstand tussen twee peilbuizen minimaal 100 meter;
 - Concentratie van BTEX en VOCl in representatieve mengmonsters van 3 onttrekkingsbronnen (alleen gedurende de grondwatersanering).
- 2.7 De locaties van de peilbuizen zoals genoemd in voorschrift 2.6 dienen binnen 6 maanden na het van kracht worden van de vergunning aan ons ter goedkeuring en vaststelling te worden toegestuurd.
- 2.8 Eenmaal per 6 maanden wordt aan ons schriftelijk of via post@gelderland.nl een rapportage toegezonden. In deze rapportage moeten alle in het kader van deze vergunning uitgevoerde metingen worden verwerkt en moeten de gevolgen van de onttrekking worden weergegeven. Hiervoor zijn de volgende punten van belang:
- De totale hoeveelheid onttrokken grondwater per maand;
 - Stijghoogten in de peilbuizen, overeenkomstig voorschrift 2.6;
 - Concentraties gemeten stoffen, overeenkomstig voorschrift 2.6.
- 2.9 De vergunning en een actueel overzicht van alle meetgegevens en registraties zijn op de locaties aanwezig.

Calamiteiten

- 2.10 Indien als gevolg van calamiteiten of andere uitzonderlijke omstandigheden in strijd met de wet en/of vergunningvoorschriften stoffen in het oppervlaktewater worden geloosd of dreigen te worden geloosd, moet de vergunninghouder onverwijld maatregelen treffen teneinde overtreding van de wet en/of de vergunningvoorschriften te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

- 2.11 Van calamiteiten of andere uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in het vorige lid moet de vergunninghouder ons onverwijld telefonisch en binnen 24 uur via post@gelderland.nl in kennis stellen. De door of vanwege ons gegeven aanwijzingen moeten strikt worden opgevolgd.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Plv. Commissaris
van de Koning

secretaris

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.